

Setkání Znalostní platformy

22. srpna 2019, Brno

„Nástroje řízení kvality a efektivity sociální práce s mladistvými a mladými dospělými vyrůstajícími či opouštějícími ústavní výchovu nebo náhradní rodinnou péči,
CZ. 03.3.X/0.0/0.0/15_124/0006480

Program setkání Znalostní platformy

BLOK 1

10:00 – 10:40 Zahájení; aktuální informace o projektu

10:40 – 11:40 Verein Wiener Jugendzentren, Představení modelu kvality „řetězení dopadů“

11:40 – 12:10 Diskuse

12:10 – 13:10 Přestávka na oběd (není hrazen)

BLOK 2

13:10 – 14:10 OSPOD Hradec Králové, SocioFactor s.r.o., Představení Týmu pro ohrožené děti, průběžné výsledky zvyšování kvality služeb – od měření k plánu změny

14:10 – 14:40 Diskuse

14:40 – 15:00 Ukončení

Aktuální informace o projektu „Kvalita“

Informace o projektu

- Cíl: vytvořit a pilotně ověřit **nástroje pro řízení kvality a sledování efektivity sociální práce** s mladistvými a mladými dospělými vyrůstajícími či opouštějícími ústavní výchovu nebo náhradní rodinnou péči.
- Projekt vede ke **zdokonalení procesů a výkonnosti u vybraných poskytovatelů služeb a podpoře poskytovatelů služeb.**
- **Reaguje na chybějící přechod ke skutečnému a prokazatelnému impaktu. Chybí evidence/důkazy „dobré“ práce.**

Klíčová aktivita

- **Zvýšení výkonnosti a kvality** (tvorba metrik) v organizacích poskytujících služby a iniciace procesů učení se a zdokonalení procesů (**re-design**) v konkrétních organizacích poskytujících služby.
- **Model vstupů do organizací** za účelem dosahování kvality prostřednictvím měření výkonnosti (**8 Steps**)
- Aktuálně **9 organizací a 15 služeb** (mění se)

Organizace a služby

Organizace	Služba
1. SOS dětské vesničky, z.s.	1. Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (Praha) 2. Sociálně aktivizační služby (Prostějov) 3. Náhradní rodinná péče – doprovázení pěstounů (Brno) 4. Sociálně aktivizační služby (Karlovy Vary)
2. SKP-CENTRUM, o.p.s.	5. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (Pardubice) 6. Terénní programy (Pardubice) 7. Dům na půl cesty (Pardubice)
3. STŘED, z. ú.	8. Náhradní rodinná péče (Moravské Budějovice)
4. Salesiánský klub mládeže, z. s. Centrum Don Bosco	9. Sociální rehabilitace (a přidružené programy) (Pardubice)
5. OSPOD Hradec Králové	10. SPOD – program Tým pro ohrožené děti (Hradec Králové)
6. OSPOD (sociální kurátoři) Olomouc	11. SPOD – kurátoři pro děti a mládež (Olomouc)
7. Chaloupka z.s.	12. RKC (komunitní centrum) (Ostrava) 13. Náhradní rodinná péče (Ostrava)
8. Janus, z. s.	14. Pověření k výkonu SPOD (Brno)
9. Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	15. Průřezově služby pro děti a mládež

Současný stav metod hodnocení impaktu a modely kvality – kontext

- *Analýza existujících modelů kvality v sociálních službách v ČR, SocioFactor, 2019.*
- Více než polovina organizací má prostor **zabývat se kvalitou** (50,4 %) a zvažovala **implementaci** nadstavbového modelu kvality (51,3 %).
- **Otázka zlepšování kvality služeb** v organizacích je **mezi zaměstnanci** poskytovatelů důležitá (více než tři čtvrtiny, 75,6 %).
- Pro více než čtyři pětiny organizací (82,2 %) jsou **Standardy kvality sociálních služeb** pouze základním rámcem kvality, skutečná kvalita služeb vyžaduje **mnohem více**.

Současný stav metod hodnocení impaktu a modely kvality – kontext

- Modely jsou pokládány za příležitost **rozvít organizaci** a věnovat se **kvalitativním aspektům** kvality.
- Téměř polovina organizací (46,6 %) podmiňuje úspěch modelu kvality jeho výsledkem – **schopností vyvolat zásadní změnu**.
- **Většina modelů pochází ze zahraničí**, výjimečně jsou vyvíjeny v Česku.
- Vynikající je **udržitelnost modelů v čase**.
- **Chybí průběžné hodnocení procesů** zavádění modelů a **dopadů**.
- Nevyjasněné jsou **postoje organizací vůči standardizaci**. Některé organizace přijímají jednoduché modely založené na kvantifikacích a standardizacích, aniž by rozuměly jejich rizikům, jiné se pouští do odvážného experimentování s nejistým výsledkem.

Současný stav metod hodnocení impaktu a modely kvality – naše téma

- *Identifikace dosavadních metod hodnocení impaktu využívaných postupů práce s cílovou skupinou*, SocioFactor, 2019.
- K hodnocení impaktu služeb a systému pomoci **v praxi nedochází**.
- Poskytovatelé **nemají žádnou představu**, jak impakt měřit, nástroje hodnocení impaktu nejsou aplikovány.
- Některé progresivněji smýšlející organizace v ČR k zavádění procesů kvality dospívají, ale **nemají metodickou podporu**, přemýšlí o kvalitě, ale nevědí, jakým způsobem ji uchopit. Brání jim v tom navyklé způsoby postupů a přístupů (standardizace kvality).

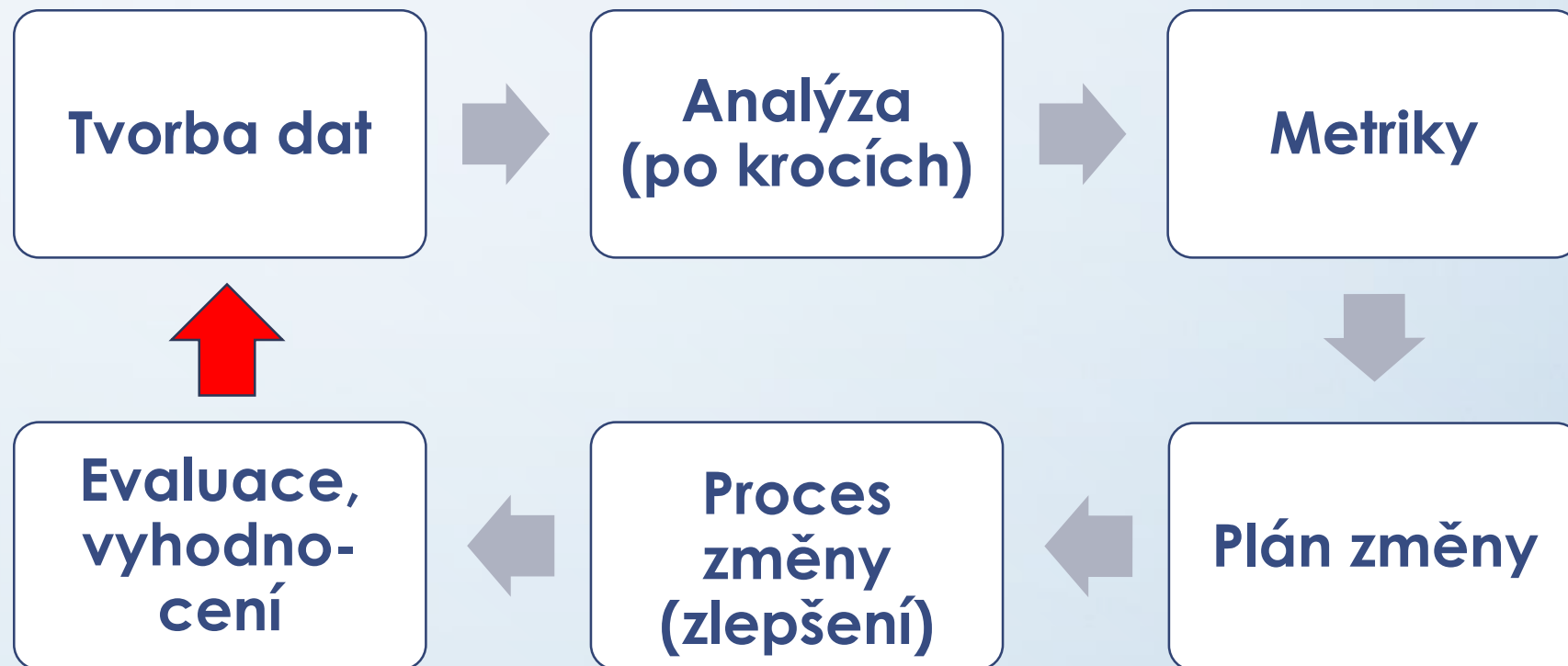
Cesta ke kvalitě: Model vstupů do organizací (8 Steps)

Vytvoření metody

- Zkušenosti z evaluací/výzkumů – znalosti současného stavu služeb a podmínek.
- Zahraniční literatura a zkušenosti z cest.
- Koncept učící se organizace a řízení výkonu (rozvoj namísto kontroly, změna zespod).
- Zpětná vazba komise při tvorbě inovačního záměru.
- Zavádění metody do praxe a evaluace.

Logika a základní prvky metody

Průvodci změnou

- **Role:** konglomerát kompetencí výzkumníka, mediátora, kouče, supervizora.
- Práce **ve dvojici**.
- **Náročnost role** – její přijetí, nové kompetence.
- Terénní deník.
- **Podpora** – procesní evaluace, koučing.
- **Limity** (fluktuace, orientace).

8 Steps – Osm kroků ke kvalitě

Oslovování a
výběr
organizace

Pre-screening

Screening
v organizaci

Transparentní
analýza po
stupních

Shrnutí metrik
napříč stupni:
hledání
změny

Plán změny a
re-design

Evaluace
plánu –
dopadů

Nové
podněty z
evaluace
(cykličnost
procesu)

Krok 1

Oslovování a výběr organizací

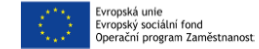
- **Rychlost** rozhodování (otálení).
- Ověření **motivace** a skryté motivace managementu.
- **Očekáváníí**: formální přístup vs. zájem rozvíjet se.
- **Zkušenosti ze zahraničí** jako plus.
- **Zajištění informovanosti** a zapojení středního managementu a dalších pracovníků.
- Pochopitelné **obavy** (zátěž, nejistý výsledek, změna, uživatelé, soukromí, reakce zaměstnanců, destabilizace).
- Dostatečnost kapacit a **podpora procesu** managementem.
- Dostatek **argumentů** (ilustrace).

Krok 2

Pre-screening

- **Prvotní snímek** organizace – pohled zvnějšku.
- **Data** z webu, internetu (volně), média (Anopress), facebook, registry, výroční zprávy – činnosti a cíle (vize, mise, hodnoty), služby, cílové skupiny, finance, personál, vývoj v čase – CV organizace...), vlastní publikace, konference, příručky, letáky, mapy.
- Sladění informací a **porozumění**.
- Výstupem shrnující **písemná zpráva**.

Krok 2 Pre-screening

Salesiánský klub mládeže, z. s.
Centrum Don Bosco

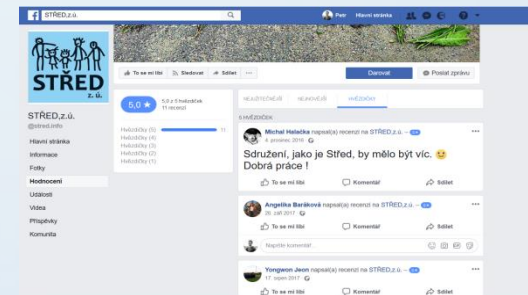
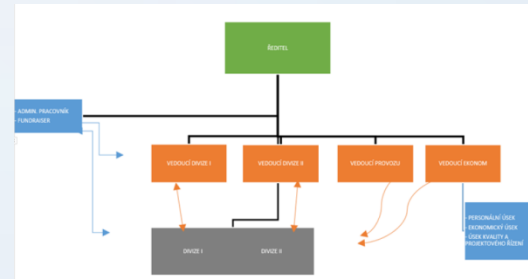
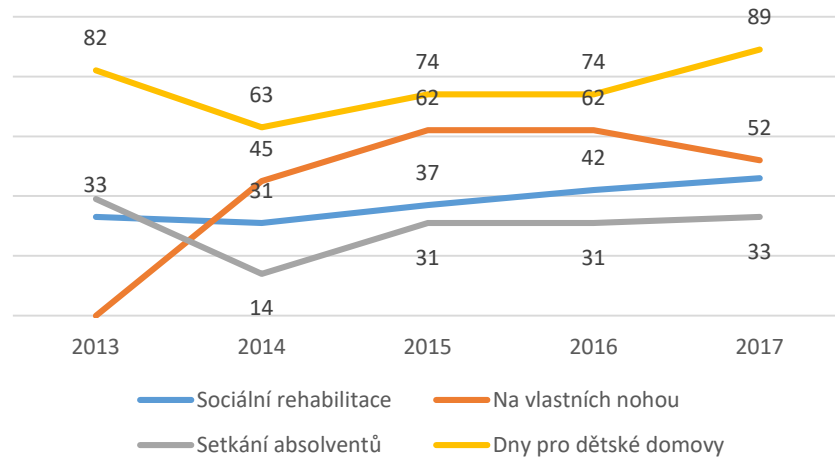
Prescreening

Nástroje řízení kvality a efektivity sociální práce s mladistvými a mladými dospělými vyrůstajícími či opouštějícími ústavní výchovu nebo náhradní rodinnou péči

SocioFactor s.r.o.

Daliborova 631/22
709 00 Ostrava – Mariánské Hory
www.sociofactor.eu

Vývoj počtu účastníků aktivit centra

Výsledky hledání za roky 2008-2018

	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18
celostátní deníky	34	17	11	4	4	8	5	7	5	2	.
časopisy	2	1	2	1	.	10	5	3	3	3	.
internet	2	.	.	.	4	30	5	6	24	14	4
regionální deníky	104	35	19	11	8	31	23	19	16	11	3
regionální rozhlas	7	7	11	7	3	3	.	1	3	.	1
rozhlas	1	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.
televize	4	1	5	1	2	1	2	.	.	.	.
ostatní						6	6	.	.	.	.
Celkem	154	61	48	24	24	89	46	36	51	30	8

Krok 2

Pre-screening

- **Důležitost vize**, mise, cílů, poslání.
- Informace o **vývoji** organizace.
- **Obraz navenek** často v rozporu s realitou.
- **Finanční analýzy**.
- **Nízká validita** vytvářených kvantitativních dat.
- **Shoda** na výsledku.

Krok 3

Screening v organizaci

- **První návštěva** – etnografie okolí a prostor.
- Vstupní **rozhovory o kvalitě**.
- **Shromáždění dat** vytvářených organizací – databáze intervencí, výkazy, záznamy, dotazníky, výstupy z programů.
- **Sekundární analýza** – zpracování dat (spíše kvantitativní).
- **Shrnutí**: diskuse nad závěry a hledání, jakým oblastem se věnovat.

Krok 3

Screening v organizaci

- Rozhovory o kvalitě velmi **obecné a intuitivní**.
- Důležitost **vnitřní kultury** organizací.
- **Netrpělivost a nejistota**.
- Data jsou ve špatném stavu a moc z nich nejde získat. Buď neexistují, nebo **nejsou validní** (různé typy zkreslení). Jak je interpretovat?
- Komplikací jsou **hierarchické systémy** organizací. Různé reakce a očekávání, nejistota zaměstnanců. Nutnost podpory napříč celou strukturou.
- Obtížné hledání, kam práci směřovat (**jádro změny**).
- Organizace žádají záruku etického postupu.

Krok 4

Transparentní analýza po stupních

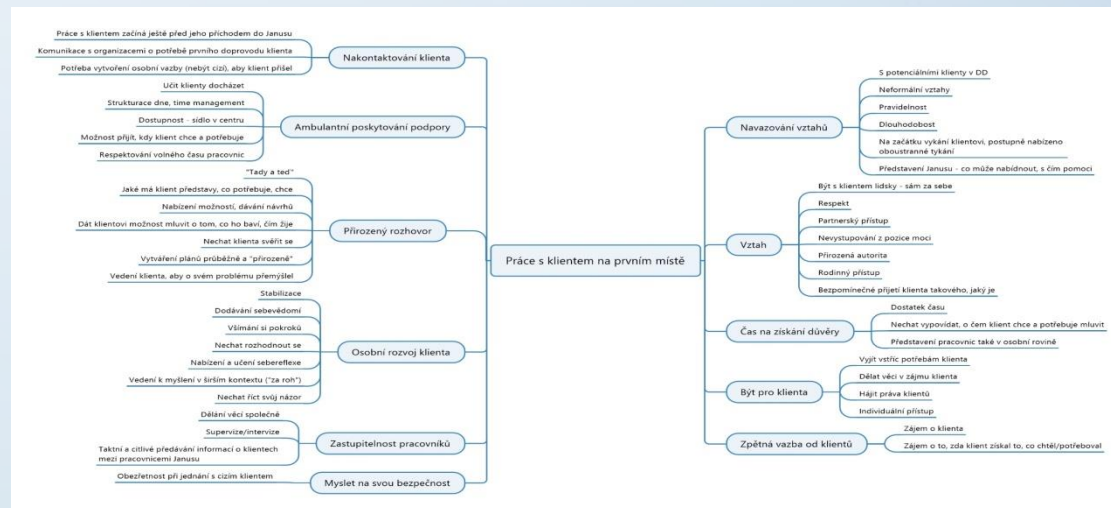
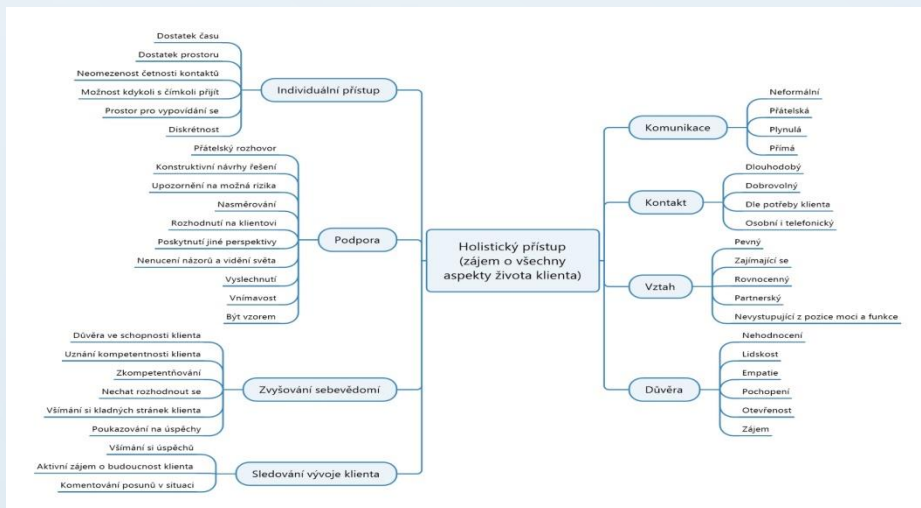
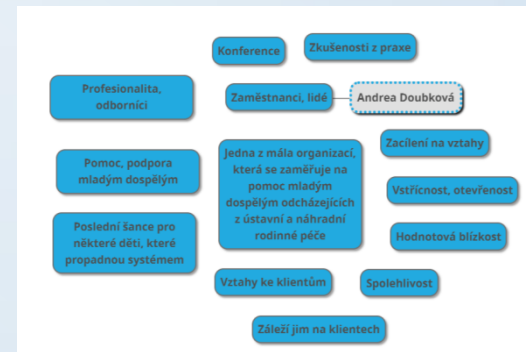

- Tři prvky pro každý stupeň:
 - sběr dat a analýza
 - zpětná vazba poskytovateli
 - návrh dílčí změny

Krok 4

Transparentní analýza po stupních

- Používané metody
- Výsledek: Metrika (ideálně tři roviny)

Krok 4

Transparentní analýza po stupních

- Nedá se vždy **začít u klientů**, zaměstnanci tomu brání, musí se pracovat nejdříve s nimi. Ideální je ale začít u klientů.
- Různá míra ochoty průvodce pustit do „terénu“.
- Je potřeba zavádět **skupinovou práci** a začít diskusi nad kvalitou s týmem. Dát prostor zaměstnancům.
- Vývoj prací je neuvěřitelně **dynamický**, spousta změn postojů a informací.
- Organizace se výrazně liší **přístupem manažerů**.
- **Analýza stakeholders** – pozoruhodné.
- Důraz, aby byly **metody jednoduché** a opakovatelné.

Krok 5

Shrnutí metrik

- **Zlomový bod.**
- **Shrnutí analýz** napříč stupni.
- Silný moment **střetu perspektiv.**
- Týmová diskuse nad výsledky současně.
- Prvek hledání „**jádra změny**“.
- Opakovaný návrat k výsledkům.
- Rýsování **námětů změn** – obvykle více návrhů (reálné).

Krok 6

Plán změny a re-design

- **Plán změny** jako formalizovaný dokument (společná práce, definitivní slovo organizace).
- **Tři prvky:**
 - Popis konkrétních změn.
 - Východiska.
 - Ověření: návrh měření dopadů.
- **Výsledek procesu** – vyjasňování.
- Další práce, **promýšlení**.
- **Témata:** oblast řízení, lidských zdrojů, hodnocení zaměstnanců, designování služby, kompetencí, participace...

Krok 7

Evaluaace dopadů

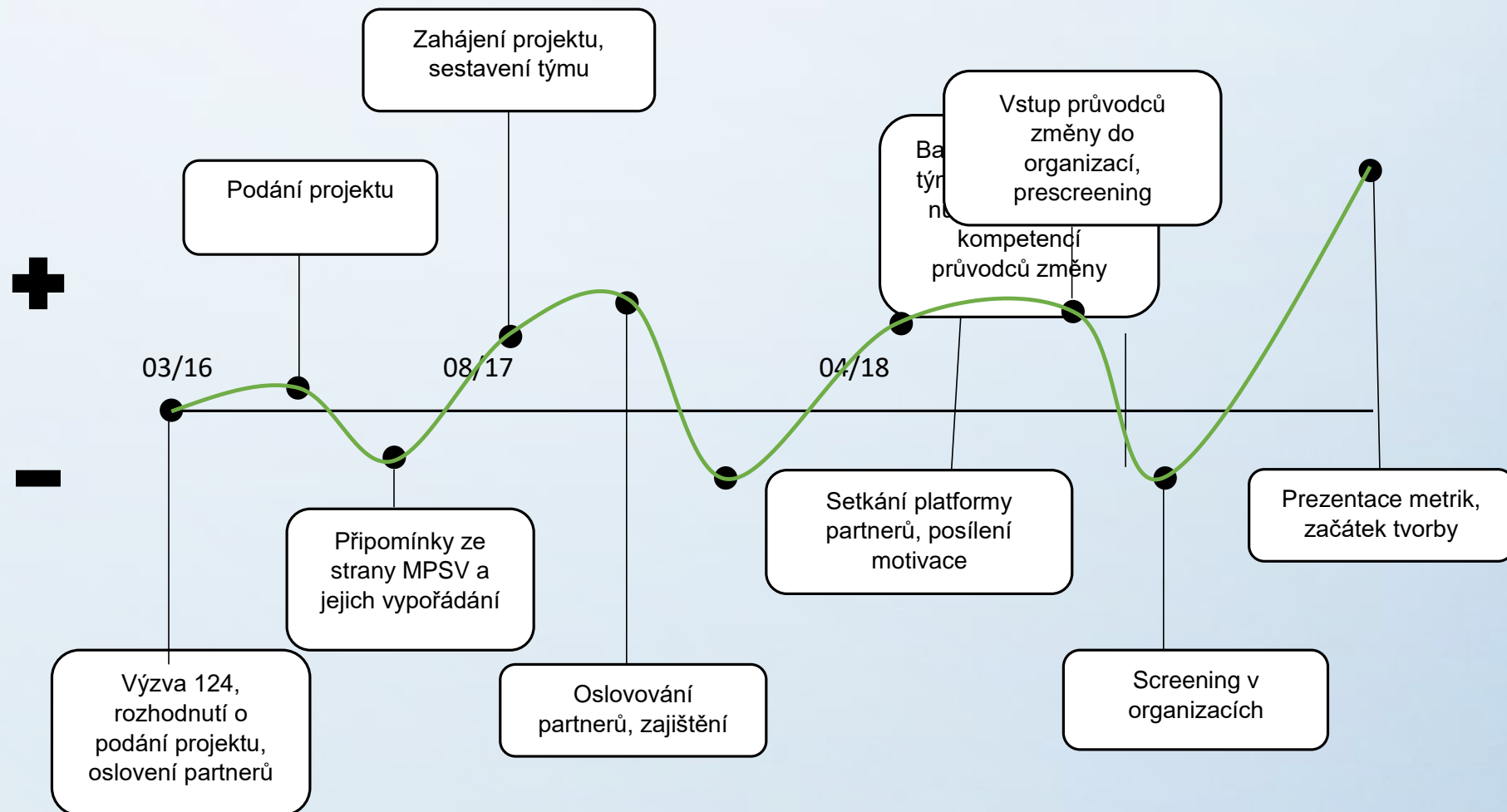
- Ověření dopadu.

Krok 8

Nové podněty z evaluace

- Vyhodnocení evaluace, nové podněty z evaluace (cykličnost)
- Učící se organizace – co po nás zůstane?
Udržitelnost.

Časová osa zavádění modelu Metoda 8 Steps

Děkuji za pozornost.